

ANOTACE SOUTĚŽNÍCH FILMŮ

BYL PLAVBY ČAS...MÁJOVÁ REGATA / THERE WAS A TIME TO SAIL...

Režie: Tomáš Martínek | Země původu: Česká republika | Délka: 31 min.

Lyrický dokument zachycující 25. ročník závodu a jednu z nejstarších námořních regat v České republice. Na pozadí větrného chorvatského pobřeží film reflektuje týmovou práci, odolnost a volání otevřeného moře. Prostřednictvím napínavých momentů a tichých úvah odhaluje emocionální hloubku a poetiku života na moři.

CESTA ŽIVOTA/A WAY OF LIFE (WAYA MASAPI)/SISTER CITIES PROJECT HLUBOKÁ - YOGYAKARTA

- snímek oceněný na partnerském festivalu Film Dokumenter Yogyakarta

Režie: I. Permana | Země původu: Indonésie | Délka: 25 min.

Ello, teenager na životní křižovatce. Na jedné straně touží po absolvování školy poznat svět, na druhé straně chce pokračovat v rodinné tradici – waya masapi, lovu ryb formou tradičních pastí na úhoře. Kromě smyslu pro odpovědnost pramení jeho dilema z hlubokého pochopení, že stará waya je neocenitelným dědictvím komunity.

ČELISTI SLAVÍ 50: ÚPLNÝ POHLED DO ZÁKULISÍ / JAWS@50 THE DEFINITIVE INSIDE STORY

Režie: Laurent Bouzereau | Země původu: USA | Délka: 87 min.

Režisér Steven Spielberg se u příležitosti 50. výročí dělí o exkluzivní pohled na natáčení filmového trháku Čelisti. Od knihy Petera Benchleyho až po její filmovou adaptaci se Spielberg zamýšlí nad tím, jak film trvale ovlivnil popkulturu, kinematografii a ochranu žraloků. Další rozhovory s předními hollywoodskými režiséry a renomovanými vědci, kteří se žraloky zabývají, odhalují, proč je film takovou legendou...

ČESKÉ ŘEKY Z VÝŠKY – BEROUNKA / CZECH RIVERS FROM ABOVE – BEROUNKA

Režie: Lukáš Franta | Země původu: Česká republika | Délka: 27 min.

Řeka Berounka odhaluje svou skrytou krásu v dechberoucím leteckém putování. Od starobylých hradů až po současný život propojuje různorodé ekosystémy a lidské příběhy. Vyprávění, kterého se opět ujímá Miroslav Donutil, zdůrazňuje význam řek nejen pro přírodu, ale i pro kulturu a každodenní život v České republice.

ČESKÉ ŘEKY Z VÝŠKY – DYJE / CZECH RIVERS FROM ABOVE – DYJE

Režie: Lukáš Franta | Země původu: Česká republika | Délka: 27 min.

Tento díl se zaměřuje na řeku Dyji, která protéká chráněnými krajinami, historickými městy a vinohrady. Díky leteckým záběrům divák zažije dualitu řeky – mírumilovnost i divokost, tvořivost i ničivost. Komentář propojuje přírodní krásy s lidskou přítomností a ukazuje Dyji jako životodárnou tepnu regionu.

ČESKÉ ŘEKY Z VÝŠKY – SÁZAVA / CZECH RIVERS FROM ABOVE – SÁZAVA

Režie: Lukáš Franta | Země původu: Česká republika | Délka: 27 min.

Řeka Sázava, od horských pramenů po široké meandry, je zachycena pomocí spektakulárních dronových záběrů. Film odhaluje krásu, příběhy a rytmus života podél jejích břehů – od historických památek po přírodní scenérie. Hlas Miroslava Donutíla doprovází tento letecký portrét, který propojuje řeku s lidskou pamětí a krajinou.

EVROPSKÁ AMAZONIE 1. DÍL CESTA / EUROPE´S AMAZON – EP. 1 THE JOURNEY

Režie: Szabolcs Mosonyi | Země původu: Rakousko/Maďarsko | Délka: 50 min.

V dnešní době je divokých úseků Drávy málo. Řeka byla zkrocena člověkem a na dlouhé vzdálenosti odvedena betonem. Jakmile ale dosáhne maďarsko-chorvatských hranic, může se vrátit do přirozenějšího koryta a utvářet okolní krajinu, vytvářet písčité a štěrkové břehy, ramena a mokřady. Tyto rozmanité biotopy jsou domovem nesčetných druhů ptáků. Nakonec se tato velká řeka spojí s Dunajem a vytvoří evropskou Amazonku. Maďarští tvůrci přírodopisných dokumentů Szabolcs Mosonyi a Erika Bagladi tři roky zachycovali ohromující rozmanitost přírodního světa v prostředí této řeky a v jejím okolí, od pramenů a potoků na jejím počátku přes regulované úseky v jejím středu až po velkolepé mokřady na soutoku Drávy a Dunaje.

EVROPSKÁ AMAZONIE 2. DÍL MOKŘADY / EUROPE´S AMAZON - EP. 2 THE WETLANDS

Režie: Szabolcs Mosonyi | Země původu: Rakousko/Maďarsko | Délka: 50 min.

Záplavová oblast Kopački rit, jedna z nejzachovalejších mokřadních oblastí v Evropě, leží na hranici mezi Chorvatskem, Srbskem a Maďarskem. Zde, na soutoku mohutného říčního systému Drávy a Dunaje, začíná evropská Amazonka. Ekosystém Kopački rit je téměř zcela určován vodami těchto dvou velkých toků. Každé jaro Dunaj na přibližně tři měsíce zaplavuje rozsáhlou bažinatou a mokřadní krajinu. Tyto pravidelné záplavy utvářejí podobu mokřadů a vytvářejí mozaiku stanovišť pro celou řadu různých druhů. Biosféra Mura-Dráva-Dunaj je jednou z nejpůsobivějších a největších chráněných říčních oblastí v Evropě a spravuje ji pět zemí. Tvůrci přírodopisných dokumentů Szabolcs Mosonyi a Erika Bagladi více než tři roky vytvářeli intimní, podmanivý portrét rozmanitého říčního prostředí, dopadů pravidelných povodní a dynamiky místních ekosystémů.

HLEDÁNÍ SLADKÉ VODY / SEARCHING FRESHWATER

Režie: Felix Heinzelmann | Země původu: Kanada | Délka: 8 min.

Tým vědců pátrá po sladkovodních vrstvách pod Atlantským oceánem u pobřeží Ostrova prince Edwarda. Cílem mise je zjistit, zda tyto skryté zdroje ovlivňují mořské ekosystémy, zda jsou pitné a jestli by mohly sloužit jako budoucí zdroj vody. Stručné, ale zásadní nahlédnutí do podmořského světa.

JE NAŠE BUDOUCNOST NA VODĚ?/IS OUR FUTURE ON WATER?

Režie: Xavier Marquis | Země původu: Francie | Délka: 53 min.

Stoupající hladiny moří ohrožují 70 % světové populace. Film zkoumá futuristickou architekturu a technologie modré revoluce – plovoucí města, která se adaptují na klimatické změny a samostatně produkují energii i potravu. Nabízí vizionářský pohled na vodní budoucnost lidstva, kde inovace a život na vodě mohou být řešením.

KOHOLĀ / UMĚNÍ MOŘE

Režie: Daniel Sullivan | Země původu: USA | Délka: 14 min.

Po požárech v Lahaině přináší návrat keporkaků (koholā) naději Havaji. Meditativní krátký film ukazuje duchovní význam těchto velryb pro místní kulturu. Jejich přítomnost potvrzuje moudrost předků a ukazuje cestu k ekologickému i emocionálnímu uzdravení.

KRAB HOUSLISTA / THE FIDDLER CRAB

Režie: Chun-Shuo Huang | Země původu: Tchaj-wan | Délka: 8 min.

Poetická animace spojuje nostalgii s ekologickou reflexí. Krab A-hang utíká před predátory a na cestě potkává pous-tevnička A-Singa. Jejich příběh reflektuje dopady znečištění a invazních druhů. V reálných souvislostech – třeba krabi používající plastová víčka jako ulity – film vypovídá o změně prostředí i lidských emocích.

KRAJINA DANA BÁRTY – KRAJINA S MÝVALEM A AKÁTY / DAN BÁRTA’S LANDSCAPE – A LAND OF RACCOONS AND ACACIAS

Režie: Zdeněk Suchý | Země původu: Česká republika | Délka: 26 min.

Hudebník a entomolog Dan Bárta prochází českou krajinou a s pomocí vědců a ochránců přírody odhaluje její proměny. Naslouchá, pozoruje a interpretuje, co mu příroda sděluje – a nabízí tak divákům osobní a poetický pohled na ekologická témata české přírody.

KRAJINA DANA BÁRTY – KRAJINA S NOVÝMI CESTAMI / DAN BÁRTA’S LANDSCAPE – A LAND OF NEW PATHS

Režie: Zdeněk Suchý | Země původu: Česká republika | Délka: 27 min.

V další části přírodního putování pokračuje Dan Bárta svou cestou českou krajinou. Ve společnosti přírodovědců a ochránců přírody objevuje stopy lidské činnosti, zjevné i skryté. Díky jeho vnímavému přístupu dostává příroda hlas, kterým vypráví o své tiché, ale nepřetržité proměně.

KRKONOŠE – ŽIVÝ POKLAD PŘÍRODY / KRKONOŠE – A LIVING TREASURE OF NATURE

Režie: Hugo Habrman | Země původu: Česká republika | Délka: 61 min.

Dokumentární film objevuje skryté poklady Krkonoš – od pozůstatků doby ledové po vzácné horské ptáky a tajemná rašeliníště. S dechberoucími záběry chráněných území národního parku nabízí jedinečný pohled na bohatství biodiverzity a přírodní krásy tohoto pohoří. Sleduje život od horských bystřin až po zasněžené vrcholy.

MATKA MOŘE / UMI NO OYA

Režie: Ewen Chardronnet, Maya Minder | Země původu: Francie | Délka: 61 min.

„Umi No Oya – Matka moře“ sleduje přelomový objev v japonské akvakultuře nori, který ovlivnil globální kulturu sushi. Vizualně poetický snímek propojuje krajinu, vědu a umění v době klimatických změn. Vypráví vrstevnatý příběh o kulturním dědictví, udržitelnosti a proměně světa skrze osobní i kolektivní zkušenosti.

MODRÁ KRONIKA / CHRONICLE OF BLUE

Režie: Prim Issaree Arunprasert | Země původu: Thajsko | Délka: 10 min.

Krabi vojáci pobíhají po příboji, ukrývají se v norách a znovu se objevují za odlivu. Spolu s nimi však mizí i korály, v jejichž blízkosti žijí. Tento tichý, poetický film zachycuje rostoucí ekologickou krizi skrze drobné tvory a připomíná křehkost ekosystému i naléhavost změny.

NA CHVÍLI NA ZEMI - OCHRANA ZVÍŘAT BEZ HRANIC

Režie: Ondřej Smékal | Země původu: Česká republika | Délka: 27 min.

ZOO Ostrava propojuje záchranné chovy vzácných zvířat s mezinárodními ochrannými projekty, jako je Záchraný program Kukang, který chrání outloně na Sumatře. Tento projekt, pod patronátem zoo a vedený Františkem Příbrským, pomáhá bojovat proti ilegálnímu obchodu se zvířaty a zajišťuje ochranu ohrožených druhů po celém světě.

NA CHVÍLI NA ZEMI - PÉČE O MÍSTNÍ BIODIVERZITU

Režie: Ondřej Smékal | Země původu: Česká republika | Délka: 26 min.

ZOO Ostrava poukazuje na to, že každý může přispět k ochraně biodiverzity, například vytvořením malé přírodní oázy. Otakar Závalský a František Příbrský představí projekty zoo na podporu biodiverzity, včetně obnovy přirozeného prostředí na Kozmických ptačích loukách.

NINGALOO: AUSTRALSKÝ ZÁZRAK OCEÁNU (1. DÍL) / NINGALOO: AUSTRALIA’S OCEAN WONDER (EPISODE 1)

Režie: Tim Winton | Země původu: Austrálie | Délka: 50 min

Vědecky laděný dokument o jednom z posledních nedotčených mořských ekosystémů na světě. Původně ohrožené těžbou se Ningaloo proměnilo v model úspěšné ochrany přírody. Film, vytvořený s domorodými komunitami a komentovaný spisovatelem Timem Wintonem, oslavuje biodiverzitu a přináší poselství naděje i odpovědnosti.

OCEÁN ZVUKŮ / OCEAN OF SOUNDS

Režie: Jackson Kingsley | Země původu: Velká Británie | Délka: 30 min

Odvážná plavba přes severní Atlantik dlouhá 1000 km odhaluje skrytou krizi podmořského hluku. Tým vedený vědcem Steve Simpsonem provádí nejdelší světovou studii zvuku pod vodou. Film spojuje dobrodružství, ohromující záběry a vědecký výzkum a ukazuje, že změnu klimatu lze i slyšet – třeba díky cvakání garnátů.

OCELOVÍ ŽRALOCI / STEEL SHARKS

Režie: Michael Kaboš | Země původu: Česká republika | Délka: 53 min

Za první světové války se ponorky staly novým smrtícím nástrojem – hrozbou pro nepřítel i vlastní posádku. Čeští potápěči z Czech Diving Teamu pátrají přes 30 let po vracích v Jaderském moři. Objevují U-27 i dosud neidentifikovanou válečnou loď a ožívují příběhy českých ponorkových velitelů.

ANOTACE SOUTĚŽNÍCH FILMŮ

PARALERNÍ PROUDY / THE PARALLEL CURRENTS

Režie: Pablo Chavanel | Země původu: Francie | Délka: 68 min

Rozšiřování vodních elektráren na řece Mekong, které mají zásobovat energii sousední megalopole, nutí Samnanga, vůdce domorodé komunity, bojovat o přežití své i přírody. Mezitím se v kambodžském hlavním městě se Sothy, malíř a přeživší genocidy Rudých Khmerů, která se odehrála před padesáti lety, věnuje pietní povinnosti a prostřednictvím svého umění odhaluje násilí, které jako by se opakovalo. Napříč prostorem a časem vzniká dialog.

PALAU. DĚDICTVÍ OCEÁNU / PALAU. AN OCEAN INHERITANCE

Režie: Skylar Chen, Rayne Sullivan | Země původu: Palau | Délka: 20 min

V Palau se prastará moudrost setkává s živými korálovými útesy. Dokument oslavuje biodiverzitu oceánů a zároveň ape-luje na potřebu „oceánové spravedlnosti“. Díky důrazu na domorodé poznání a komunitní ochranu moří nabízí inspiraci k celosvětové změně postojů k oceánům – směrem k účtě, rovnováze a udržitelnosti.

Partnerský film ŘVC | Země původu: Česká republika | Délka 12 min
Po devadesáti letech dokončena nová plavební komora na Bařově kanále.

PATRICK A VELRYBA/PATRICK AND THE WHALE

Režie: Mark Fletcher | Země původu: Rakousko | Délka: 72 min

Patrick Dykstra strávil 20 let s velrybami, zkoumal jejich smysly, chování i komunikaci. V Dominice vytvořil hluboké pouto se samicí vorvaně jménem Dolores. Dokument sleduje jeho návrat za ní a odhaluje inteligenci a společenský život velryb. Patrickova cesta je vědecká i osobní – hledání porozumění k nejzáhadnějším obyvatelům oceánu.

PLÁŽ JAGUÁRŮ / JAGUAR BEACH

Režie: Ann Prum, Doug Shultz | Země původu: Rakousko | Délka: 53 min

Na tichomořském pobřeží Kostariky se jaguáři a mořské želvy setkávají na unikátní pláži, kde vrcholoví predátoři loví bě-hem hromadného hnízdění želv olivových. Tento výjimečný ekosystém odhaluje nečekané chování – noční lov a známky sociální spolupráce u jaguárů. Vědci zkoumají, zda tento vztah může pomoci v ochraně želv.

POKLAD Z ODPADU / TRASH TO TREASURE

Režie: Nayoung Kim | Země původu: Velká Británie | Délka: 8 min

Britský umělec Steve McPherson mění mořský odpad v umění. Od roku 2007 sbírá plastový odpad z pobřeží Kentu a třídí ho podle typu a barvy – navzdory barvosleposti. Jeho tvorba odráží vzpomínky, čas i ekologickou zátěž plastů. Film ukazuje, jak může umění zvýšit povědomí o znečištění oceánů a změnit náš pohled na odpad i krásu.

PO NÁS POTOPA NEBUDE – VODA / THERE WILL BE NO DELUGE – WATER

Režie: Bára Kopecká | Země původu: Česká republika | Délka: 27 min

To, jak dnes přistupujeme k vodě, určí naši budoucnost. Poetický dokument přináší zamyšlení nad hodnotou vody, její nedostupností a iluzí hojnosti. Skrze osobní výpovědi a letecké pohledy na české řeky ukazuje, jak voda propojuje lidi, přírodu i historii – a vyzývá k hlubší účtě i zodpovědnému hospodaření.

PO STOPÁCH VODY / TRACING WATER

Režie: Pavol Barabáš | Země původu: Slovensko | Délka: 29 min

Pod zemí se ukrývá svět, který viděl jen málokdo. Slovenské speleologické expedice míří do neprobádaných hlubin, kde voda po tisíciletí tvarovala krajinu. V extrémních podmínkách dokumentují podzemní řeky a geologické útvary – ti-chý důkaz síly přírody i lidského odhodlání pochopit její tajemství.

PÁTRÁNÍ PO ČERNÝCH KUŘÁCÍCH: EXPEDICE ARC-EN-SUB / IN SEARCH OF THE BLACK SMOKERS: THE ARC-EN-SUB EXPEDITION

Režie: Antoine Rigaud | Země původu: Francie | Délka: 18 min

V květnu 2022 se mezinárodní tým vydal na francouzské výzkumné lodi Pourquoi Pas zkoumat hydrotermální průduchy v Atlantickém oceánu. Tyto tajemné útvary, známé jako „černí kuřáci“, odhalují geologická i biologická tajemství mořské-ho dna. Expedice spojuje špičkovou vědu a duch objevitelství.

SILÁCI Z OSTROVNÍ SAVANY / THE STRONGEST ON THE SAVAN-NAH

Režie: Carlos Perez Romero | Země původu: Španělsko | Délka: 50 min

Na ostrově Orango Grande žije unikátní populace hrochů, kteří se přizpůsobili životu mezi souší a mořem. Tito „mořští hroši“ přecházejí mezi lagunami, lesy a savanami a dokonce překonávají mořské vody. Izolování od pevninských příbuz-ných vyvinuli jedinečné chování. Dokument zkoumá jejich odolnost a výjimečné prostředí.

STÍNĚNÍ KORÁLŮ / SHADING CORAL

Režie: Vanessa Cara-Kerr | Země původu: Německo | Délka: 10 min

V oteplicích se vodách Moorey čelí korálové útesy hrozbě vybělení. Vědci spouštějí projekt SOL4REEFS – experiment se solárními stínícími zařízeními, která mají korály chránit. Film sleduje jejich práci pod vodou i na souši a nabízí nadějný pohled na budoucnost ochrany útesů. Může slunce pomoci zachránit oceány?

TAJNÉ CESTOVÁNÍ ŽRALOKA OBROVSKÉHO / THE SECRET WAYS OF A WHALE SHARK

Režie: Peter Lamberti | Země původu: Jihoafrická republika | Délka: 50 min

Výjimečná oceánská odysea sleduje majestátního žraloka obrovského na 6000 km dlouhé cestě od Seychel po chladné vody Atlantiku. Film mapuje migraci tohoto záhadného tvora, jeho střety s predátory a hledání planktonu. Nabízí vzácný pohled na život největší a nejzáhadnější ryby světa.

TRASH TO TREASURE / POKLAD Z ODPADU

Režie: Nayoung Kim | Země původu: Velká Británie | Délka: 8 min

Britský umělec Steve McPherson přetváří plastový odpad v umělecká díla. Od roku 2007 sbírá plasty z pobřeží Kentu, třídí je podle tvaru a barvy, a to navzdory své barvosleposti. Jeho díla reflektují paměť, čas a ekologii. Dokument ukazuje, jak může umění přispět k ochraně oceánů a změnit pohled na odpad.

VELKÉ STĚHOVÁNÍ SARDINEK / ULTIMATE OCEANS: SARDINE RUN

Režie: Peter T. Lamberti | Země původu: Jihoafrická republika | Délka: 45 min

Každoročně migrují miliony sardinek podél východního pobřeží Afriky. Oceán zčerná pod nápořem ryb, které přitahují hejna predátorů. Tento fascinující přírodní úkaz zachycuje podmořské drama plné instinktů, boje a přežití. Film přináší ohromující záběry tohoto jedinečného přírodního divadla.

VZPOMÍNKY Z HLUBIN / DEEP MEMORIES

Režie: Rafael Quiroga | Země původu: Mexiko | Délka: 9 min

Strhující ponor do světa podmořské fotografie a její síly inspirovat ke změně. Skrze oči fotografa sledujeme cestu od osobního okouzlení oceánem po hluboké propojení a závazek chránit přírodu. Emoce, obraz a vášeň se zde stávají nástroji pro ochranu mořského života.

VYHYNUTÍ – PRO MISKU POLÉVKY? / EXTINCTION – FOR A BOWL OF SOUP?

Režie: Andrea Walji | Země původu: Singapur | Délka: 10 min

Žraloci jsou loveni kvůli svým ploutvím, které končí v miskách luxusní polévky. Tento krátký film se věnuje ekologickým, kulturním a ekonomickým aspektům tohoto problému. Nabízí pohled do světa nadměrného rybolovu a zároveň přináší naději skrze iniciativy na ochranu ohrožených druhů. Výzva k akci, která začíná na talíři.

VODA V AFRICE / THE WATER IN AFRICA

Režie: Tomáš Vaňourek | Země původu: Česká republika | Délka: 28 min

Voda je život – ale její dostupnost není samozřejmá. Tento vizuální cestopis provází diváky přes africké pouště, savany i pobřeží. Kontrastuje nedostatek vody v Africe s moderními vodními systémy Evropy a ukazuje, že voda je privilegiem. Film vyzývá k celosvětovému uvědomění si blížící se krize.

ŽRALOCI / ULTIMATE OCEANS: SHARKS

Režie: Peter T. Lamberti | Země původu: Jihoafrická republika | Délka: 45 min

Žraloci jsou jedni z nejrespektovanějších predátorů afrických vod – rychlí, silní, dokonale přizpůsobení. Vládou oceá-nům už miliony let a hrají klíčovou roli v udržování rovnováhy v mořských ekosystémech. Film představuje jejich evoluční úspěch, lovecké schopnosti a nezastupitelné místo v oceánu.